

Közéletünk hírei

DOBI ISTVÁN A MESTERI TSZ ZÁRSZÁMADÓ KÖZGYŰLÉSÉN

Szombaton délelőtt tartotta zárszámadó közgyűlését a mesteri Dózsa Termelőszövetkezet. A közgyűlésen részt vett Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke és Tóth Gyula, a megyei pártbizottság első titkára. Kocsi Károly, a szövetkezet elnökének beszámolója után felszólalt Dobi István elvtárs is, majd a közgyűlés után még hosszasan elbeszélgetett a termelőszövetkezet tagjaival.

HAZÁNKBA ÉRKEZETT A CSEHSZLOVÁK BÉKETANÁCS KÜLDÖTTSEGE

Az Országos Béketanács meghívására szombaton többnapos tartózkodásra hazánkba érkezett dr. Jan Munkarovský, a Csehszlovák Béketanács elnöke, akadémikus, és dr. Stefan Rais, a Csehszlovák Béketanács elnökségének tagja, a Szlovák Béketanács elnöke.

Az országos átlagot meghaladva fejlődött Csongrád megye ipari termelése

Előzetes jelentésekből már kaptunk vázlatos ismertetést megyénk ipari termelésének tavalyi eredményeiről, de a végleges számokat, tényeket csak most ismerjük, miután a Központi Statisztikai Hivatal Csongrád megyei igazgatósága kiadta összefoglaló jelentését. A számvetés szerint második ötéves tervünk eddigi négy éve alatt megyénk ipari termelése az országos 9,1 százalékos átlagot meghaladó ütemben évente 11,6 százalékkal nőtt, s túlszárnyalta a tervelőirányzatot is.

Ilyen mérvű fejlődésre még nem volt példa. Ismeretes, hogy 1952 és 1957 között 3,2 százalékkal, a második hároméves terv időszakában pedig 10,9 százalékkal emelkedett évenként a termelés.

Az ipartelepítés

A múlt évi ipari termelés 55 százalékkal haladta meg az 1960. évit. A megyében termelt fontosabb cikkek közül négy esztendő alatt közel hétszeresére emelkedett a pamutszövet, kétszeresére a munkaruha és a mérlegek gyártása. Az ötéves terv időszakában megindult és jelentős fejlettséget ért el a keverék takarmánygyártás, valamint Üllés község körzetében a kőolaj- és földgáz-bányászat.

A fejlődést az MSZMP VII. kongresszusán elfogadott vidéki ipartelepítési politika megvalósítása gyorsította. A mostani tervidőszakban került sor a gumigyár, a kontakta, az építő gépjármű, a ruhágyár szentesi telepe, a makói redőnygyár telepítésére, a textilművek, a szegedi kenderfonó, a Csongrád Megyei Húsiipari Vállalat, a kötőtárgygyár s a kábelgyár rekonstrukciójára, illetve bő-

vitésére. Az eddig főleg könnyű- és élelmiszeripari jellegű megyénkben növekedett a nehézipar aránya.

A termelékenység

A tervtörvény szerint a termelés emelkedésének 70 százalékát a termelékenység növelése útján kell elérni. A tervvel szemben az eddig eltelt időszak alatt a termelés emelkedéséből országosan 60 százalék, megyénkben 52 százalék származott a termelékenység növekedéséből. Az ötéves terv előírászatánál és az országosan elért átlagnál is kedvezőtlenebb eredményt megyénkben az iparfejlesztés mennyiségi jellege okozta. Az üzemlétesítések és bővítések nagymértékben növelték a foglalkoztatottságot. Viszont a termelésbe állított korszerű gépek nem mindig jelentettek magasabb színvonalat. A második ötéves tervben — a korábbi évek átlagos termelékenység emelkedését figyelembe véve számítások szerint — minden újonnan munkába lépő dolgozónak az 1960. évi átlagos termelékenység négyeszeresét kellett volna elérni ahhoz, hogy a nagyarányú létszámmelkedés mellett a termelés emelés forrásai, a tervtörvényben országosan előírt arány a megyében elérhető legyen. Az ettől való elmaradást részben az üzembehelyezett termelőberendezések nem kellő technikai színvonalára részben a laza létszámgazdálkodás okozta.

Foglalkoztatottság

Az iparban foglalkoztatottak száma az elmúlt négy év alatt mintegy 23 százalékkal emelkedett, a tavalyi létszám már meghaladta az 54 ezer főt. A nők aránya 52 százalék. A munkások átlagos havi keresete négy év alatt 6 százalékkal növekedett.

Új széndioxid-lelőhely

Nagy kiterjedésű, új széndioxidlelőhelyre bukkantak a Vas megyei Mihály község körzetében a Gáz- és Olajipari Tröszt geológusai és kutatómérnökei. Az 1700 méter mélységben lappangó értékes természeti kincs földgázkutatók közben került felszínre.

A laboratóriumi vizsgálatok megállapították, hogy a most feltárt széndioxid jobb minőségű a jelenleg rendelkezésre álló répcelaki szén-savnál.

Emelkedett a tervidőszak alatt a túloráztatás és a munkaerő-vándorlás. A teljesített túlorák száma négy év alatt 62 százalékkal nőtt. A tavaly felhasznált túlorákkal például a Magyar Kábelművek szegedi gyáregysége, a Hódmezővásárhelyi Mérleggyár, vagy a szegedi cipőgyárhoz hasonló üzem egész évben üzemeltethető lett volna. A munkaerő-forgalom emelkedése ez idő alatt az állami iparban 21 százalékos volt. Tavaly a száz munkásra jutó állásváltoztatások száma 46, az idényjellegű vállalatok nélkül 34 volt.

Építőipar

A megye szocialista építőiparára a második ötéves terv az országos 40 százalékos termelésemelkedésnél lényegesen nagyobb növekedést irányzott elő. Csongrád megyében 1964-ben a szocialista építőipar már 49 százalékkal termelt többet az 1960 évinél. Ez a növekedés azonban nem éri el a tervezettet. A közel 7 százalékos lemaradás együttdét létszámihiány, a többi a tervezetnél alacsonyabb termelékenység okozta. Az elmúlt évben megyénk öt állami építőipari vállalata mellett még több mint húsz megyén kívüli építőipari vállalat végzett munkát Csongrád megyében. Ezek a vállalatok is segítettek abban, hogy tovább fejlődjön Csongrád megye ipari termelése.

Mindennél fontosabb érdek

A parlament 1965. évi költségvetést tárgyaló ülészakát nagy érdeklődéssel kísérte közvéleményünk. Imponált a 98 milliárdos évi költségvetési előirányzat, s legalább ilyen mértékben a kendőzetlen, őszinte véleménynyilvánítás. Különösen a kormányelnöki expozé fogta meg az emberek figyelmét és érzését, mert egyértelműen, reálisan adott számot hazánk, népünk dolgainak; örömről és gondokról. Az országgyűlés vitájához szinte mottóul kíváncsok a kormány beszámolójából a következő mondat: „Az egész nép érdeke mindennél előbbre való”.

A felelősségérzet, s az egységes cselekvési szándék valamennyi képviselő mondanivalójának középpontjában állt, párosulva azzal a határozottsággal és magabiztossággal, amelyet csakis az életet nap nap után újjáteremtő milliók bizalmát bíró parlament vallhat magáénak. Olyan parlament, amely az elmúlt évek gazdaságpolitikai eredményeivel, a nép életkörülményeinek alakulásával nyugodtan kiállhat, mert az elbír mindenfajta összehasonlítást és kritikát. Hiszen az elmúlt négy év alatt a nemzeti jövedelem 23 százalékkal, az ipari termelés 40 százalékkal, a mezőgazdasági termelés 10 százalékkal növekedett. Ebben az időszakban a munkások és alkalmazottak reálbére 9 százalékkal, egy főre eső reáljévedelme 18 százalékkal, a parasztság reáljövedelme 13 százalékkal nőtt.

E néhány adat önmagát igazolja, mert százezrek családi, egyéni tapasztalatait összesíti — százalékokban. S ahol ilyen eredmények összegzését mondhatja ki ország-világ előtt a kormány elnöke, ott valóban nincsen szükség arra, hogy változtatni kényszerüljünk általános politikánkban. Egyértelmű állásfoglalás történt ismételten: politikánk fő vonala nem változik, mert nem konjunktúrához és személyek cseréjéhez van köte, hanem sok év összesített tapasztalataiból jegecesedett ki és a szocializmus megvalósítását szolgálja.

A szocializmus építése új és újabb, megoldásra váró feladatokat produkál, amelyek természetek, előlük kitérni nem lehet, mert nem „véletlen” jelenségek. Szocialista építésünk produktumai; általunk megoldandók. De az új jelenségek egyáltalán nem keverhetők össze politikánk fő vonalával. Mert éppen-hogy politikánk fő vonalának alapján épülő társadalmi rendünk teremt új és új jelenségeket. Ilyen értelemben jelentkeznek gazdasági mechanizmusunk továbbfejlesztésének igénye is. Ez az igény nem 1950-ben és nem 1960-ban keletkezett, hanem most, a szocialista alapok megteremtése után. S éppen ezért történelmietlen, közigazgatásilag hibás az a vélemény, hogy „ezt már korábban kellett volna”. Mikor? A szocialista alapok megteremtése előtt? Vajon hogyan?

De semmiképpen sem lehet a tervezés és a gazdálkodás továbbfejlesztése fölötti mediációba felejtkezve figyelmen kívül hagyni egyetlen fontos napi gazdasági, politikai, társadalmi feladatokat. Gazdasági életünk eredményeinek örülünk, de látjuk a meglévő egyenlenségeket és hibákat is, s kijavításuk néhány területen napi teendőink és erőfeszítéseink sorába tartozik. Szinte minden fokon javítanunk kell a gazdasági munkát: a tervezésben, irányításban, szervezésben, termelékenységben stb. Ez most már nem a kívánalom színvonalán álló kérdés, hanem a napi megoldásé, végrehajtásé.

Mit jelent ez a mi megyénkben, városainkban? Azt, hogy a Csongrád megyei pártbizottság januári állásfoglalását valamennyi kommunista és tisztességes, jó szándékú pártonkívüli munkás, paraszt, értelmiségi a magamunkahelyén a gyakorlatban érvényesítse. Hiszen ez az állásfoglalás megmutatta a Csongrád megyei iparban és mezőgazdaságban az általános és jellegzetes tennivalókat. Az országgyűlés vitája, s Kádár János elvtárs felszólalása megerősítette azt a fel fogást, hogy most már a napi tettek van a hangsúly, az egyének és termelő, tervező, szállító kollektívák tettei!

Népünk érdekeivel, életkörülményeinek javításával függ össze kormányunk pénzügyi, takarékosági intézkedése és a Munka Törvénykönyvének módosításával együtt a normák kiigazítása ott, ahol a korábbi években elhanyagolták ezt az állandó feladatot. Nem azért, mert valakinek eszébe jutott, hogy ilyen természetű intézkedéseket kell tenni — az élet reális követelése jelenti ezekben a már régebben várt elhatározásokban. Nincsen új vonás ezekben, csupán az az igény jelentkezik törvényesítve, amely már korábban kívánásuk volt munkájukat értékalkotónak tekintő, népüket és hazájukat becsülő embereknek. S ez esetben is a tettek mezején dőlnek el a kérdések. Például a takarékosági intézkedéseket az elképzelések szellemében tudják-e érvényesíteni mindenütt gazdasági, társadalmi életünkben? Mert a takarékosági intézkedés érvényesítése akkor hozza meg a várt eredményt, ha annak szellemében járnak el mindenütt. Ott, ahol kétféleképpen befektetése tízmilliót stb., hiba lenne a kétféleképpen eltakarékoskodni. S ahol tízmillió befektetése kettőt sem fiadzik számítható időn belül, a legszebb érvék sem lehetnek meggyőzőek. A takarékosági intézkedésekben paragrafus szerint nincsen szó arról, hogy a munkaidőt is úgy kell felhasználnunk, hogy a 480 percet megdolgozzuk. De a takarékoság-

gal ez mégis összefügg az effektív termelőmunkában éppen úgy, mint az irodákban. Sehohsem lehet összekeverni a munkahelyet a büfékkel és az eszpresszókkal, más és más ezek rendeltetése. A vezető beosztású embereknek e tekintetben is figyelmet kell fordítaniok a takarékoságra.

Nem jelent kisebb gazdasági és politikai feladatot a normák kiigazítása ott, ahol erről eddig nem gondoskodtak. S ez nem is egyszerűen hivatali munka, az effektív termelőmunkással egyetértésben, a vele való előzetes véleménycsere alapján valósítható meg. Igazgatók, főmérnökök, művezetők, s egyben a pártvezetőségek tagjai nem térhetnek ki e kérdést nyílt, őszinte tárgyalása elől. Mert nem a kormány kívánsága ez, hanem a szocializmusé: a jobb életre törekvő embereké, az óvodásoké, az iskolában tanulóké, a felnőtt generációé, és azoké a nyugdíjasoké is, akik életük erejét már odaadták a köznek. Hiszen összefügg ezekkel az intézkedésekkel a kétyerkes családok családi pótlékának rendezése és az 1959 előtti nyugdíjasok bizonyos kategóriájánál a korrekció végrehajtása.

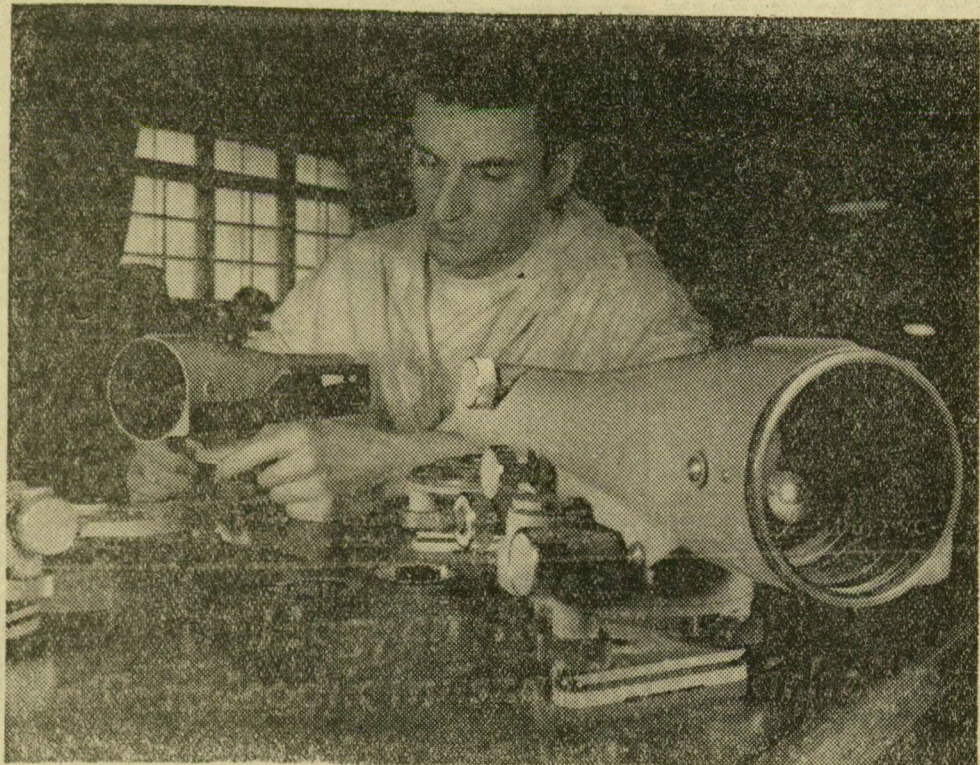
Csak a dolgozó milliók nagyfokú aktivitásával valósulnak meg a nemzet érdekeit szolgáló elképzelések. A teremtő aktivitás bővítésének egyik erjesztője a demokrázizmus, vagyis hogy ők maguk alakítsák, formálják a helyi teendőket. Ne érezzék sehoh az emberek, hogy véleményük, amelyben konstruktívítás van, az üzem vezetőinek íróasztalában hal el. Hiszen nincsen jogában senkinek sem és felhatalmazásában sem áll okos, ésszerű, jogos kritikai megjegyzéseket, hasznos tanácsokat figyelmen kívül hagyni. Ezt a kormány elnökének felhatalmazása félreérthetetlenül kifejezte. A társadalmi aktivitás tömegmértékű fejlesztésében a kommunistáknak kell nagy szerepet vállalniok és segíteni környezetüket, hogy kibontakozzék a termelő, alkotó ember aktivitása, alkotni akarása. Eppen a kommunista elméleti tapasztalata, tudása, két évtizedes munkánk de-rüt fakasztó értéke jogosít fel arra, hogy az alkotó munka frontvonalában mindenütt példát mutassunk. Rosszszívű ma a tartózkodás és erkölcsi veszteség a tettek helyetti szószátyárkodás, bűn a lustaság, nemtörődömség. Kommunista meggyőződésére pedáns ember nem foghat fel úgy kérdéseket, hogy „majd elrendeződik minden nélkülem is”. Ellenkezőleg — így kell gondolkozni: nélkülem semmi sem rendeződik el, mert én is részese vagyok mindennek, ami körülöttem történik, ezért nem akarok passzív szemlélője lenni, sem óvatos sáfára az életnek. Ha én vallom, hogy szocialista építésünk megoldandó feladatait helyettünk senki sem teszi meg, akkor ezzel azt is vallom, hogy az elvégzendő munkákban, bármilyen természetűek, erőmhöz, tehetségemhez, tudásomhoz mérten becsületesen eljárók. Ugyanez vonatkozik azokra a párton kívüli munkásokra, parasztokra, értelmiségiekre, akiket büszkeséggel tölt el két évtizedes nehéz munkánk eredménye és akik meggyőződéssel vallják, hogy a szocialista haza felépítése az egész társadalom ügye.

Ezzel a meggyőződéssel függ össze Kádár János elvtársnak az a meggyőződése, amely a jogokat a köteleességekkel fűzi egybe. Csak annak van joga, aki felre-érthetetlenül tanúbizonyságát adja a köteleességek teljesítésének is. Gyakran elválasztják egyiket a másiktól és elő-terbe helyezik a jogokat, s elisiklad helyenként a jogokat biztosító köteleesség-teljesítés. Nem lehet jogról beszélni és közben a köteleességekről hallgatni; nem elég az egyéni járandóságot számadásba venni és az érte járó kötelezettséget figyelmen kívül hagyni. Ez a gondolatmenet egyenesen megkívánja, hogy feltegyük azt a kérdést, hogy amikor mások által elkövetett hibákat és bajokat kritika tárgyává tesszünk, elég mélyen nézünk-e magunkba, vajon a mi portánkon mi mit követtünk el olyasmit, amiről esetleg majd mások szólnak nekünk. A kettőt valahogyan együttesen nézve, a saját munkánk kritikus vizsgálatával nem árt többet foglalkoznunk. Időben észrevenni és kijavítani olyasmit, amiért majd később mások szólnak!

A határozottabb hang, a fizetés ellenében végzett munka megkövetelése mindenkítől természetes és szükséges. Nem antihumanitásról van szó, hanem a jogok és a köteleességek egy időben történő érvényesítéséről. Antihumanus az, ha a jogok túldimenzionálása elsekélyesíti a köteleességek teljesítését — s ez végeredményben az egész nép kárára történik. S egy népet ért kárnál nincsen nagyobb antihumanus.

Csupan egy rövid reflexió ez az írás, nem fér bele mindaz a sok gazdag gondolatanyag, amely a parlament ülésén végiggyűrűzött. De az a következtetés, hogy a nép érdeke mindennél fontosabb, valamennyiünk munkájában kifejezésre jut, ha értjük és érezzük felelősségünket életünkért és jövőnkért. Ez nem beosztással függ össze, hanem felelősség-érzettel, jóérzettel, önbecsítéssel. Olyan következetességet kell tanúsítanunk napi munkánkban, mint amilyent az elmúlt napokban az országgyűlés mutatott a költségvetés vitájában.

S. J.

Korszerű gyártmányok

Korszerű, új gyártmányokat fejlesztettek ki a Magyar Optikai Művekben. Az új gyártmányok kerestek a világpiacon. Többek között a „Spektrómom” 360 típusú látható tartományban működő spektrálfotométer, — a G 120 típusú „Ultracentrifuga” a NI-AL típusú felsőrendű szabatos szintező. Ezeket a gyártmányokat sorozatban gyártják. Képünkön: NI-AL típusú szabatos szintező szerelése